

DANSKE RESUMÉER

Kristoffer Albris: Krisenostalgi. Fortidens katastrofer og ambivalente erindringer i Dresden

Denne artikel undersøger begrebet krisenostalgi gennem historiske og etnografiske eksempler fra Dresden, Tyskland. Krisenostalgi refererer til, hvordan minder om dramatiske forandringer eller katastrofer vækker nostalgiske følelser. Med udgangspunkt i feltarbejde fra Dresden mellem 2014 og 2016 undersøger artiklen tre væsentlige kriser: bombningen i 1945, Berlinmurens fald og oversvømmelserne i 2002 og 2013. Disse begivenheder huskes i dag, trods deres ødelæggelse og traumer, med ambivalens, der blander sorg, håb og endda mytisk betydning. Sådanne minder bidrager til en kollektiv identitet, der ser tidligere kriser som afgørende historiske markører. Artiklen viser, hvordan disse tidligere kriser fortsat påvirker Dresdens sociale og kulturelle struktur og former både kollektiv hukommelse og identitet.

Søgeord: nostalgi, erindring, hukommelse, ambivalens, krise, katastrofe

Claire Elisabeth Dungey: Pop op-cykelstier i en krisetid. Lokalt engagement, klimapolitik og modstand mod midlertidige cykelstier i Storbritannien under covid-19

Baseret på antropologisk feltarbejde blandt lokale myndigheder i Storbritannien i 2021 belyser denne artikel, hvordan coronapandemien blev set som en mulighed for at accelerere allerede eksisterende grønne initiativer. I 2018 havde seks myndigheder erklæret klimakrise, men i 2020 steg dette antal til 280 (Kandzhova et al. 2021). Såkaldte pop op-cykelstier og områder med lav trafik blev anlagt i begyndelsen af pandemien i Storbritannien i 2020, da regeringen oprettede en midlertidig pulje til finansiering. I denne periode var der en kraftig reduktion af biltrafikken på grund af diverse regler om udgangsforbud (Hong et al. 2020). Ordet krise bliver ofte brugt i en politisk kontekst med henblik på at legitimere bestemte initiativer (Roitman 2022). I artiklen argumenterer jeg for, at pandemiens alvor og ønsket om hurtig handling fra myndighedernes side blev brugt til at legitimere allerede eksisterende langsigtede klimapolitikker, der tidligere havde mødt modstand. Dette gjaldt blandt andet anlæggelsen af cykelstier på smalle veje, hvor fx busser, biler og ambulancer kæmpede om retten til at bruge vejen. Artiklen viser, hvordan de overlappende kriser – både coronapan-

demien og klimakrisen, som var blevet erklæret i 2018 og 2019 – legitimerede bestemte magtprocesser (jf. Roitman 2022), hvor sædvanlige procedurer blev sat på standby, og der blev lyttet mere til bestemte synspunkter end til andre.

Søgeord: covid-19, temporalitet, pop op-cykelstier, tidsligheder, magt, klimakrise

Annika Isfeldt, Emilie Munch Gregersen, Kristoffer Albris og Anders Blok: Da det var weird at mene noget om klimaet. Om at tøve, håbe og insistere for klimakrisen under covid-19

I et studie af grønne civilsamfundsgruppers arbejde og overvejelser sætter vi urene tilbage til foråret 2020: Et folkeligt og politisk klimamomentum er kommet til Danmark, men i marts ankommer covid-19, en ny pandemi. Enorme samfundsmæssige foranstaltninger bliver truffet for at forhindre smitte, og grønne civilsamfundsgrupper er hensat til hjemmekontorsovervejelser over, hvordan de kan tillade sig at fortsætte deres hidtidige aktivisme med fokus på den endnu større krise, klimakrisen, hvis udvikling ikke kan sættes på pause af en anden krise, der løber med al opmærksomheden. Covid-19 medfører en ny moralsk måde at være i verden på, hvor hver enkelt omlægger sit liv radikalt for at beskytte andre. Denne nye etik håber de grønne civilsamfundsgrupper, først tøvende og siden insisterende på at overføre på klimakrisen. Men da covid-19 er drevet over, er samfundet tilbage ved noget nær en tidligere 'normal', og det samme er moralen.

Søgeord: klimaaktivisme, covid-19, krisebevidsthed, opmærksomhedsøkonomi, moral, håb

Trine Mygind Korsby: Et foranderligt plot. Perspektiver på menneskehandel, krise og tid blandt mindreårige ofre for menneskehandel

Baseret på feltarbejde blandt en gruppe unge kvinder på et herberg i Rom for mindreårige ofre for menneskehandel analyserer artiklen kvindernes oplevelser af fortid, nutid og fremtid, og hvilken rolle den officielle identifikation som offer for menneskehandel spiller i deres liv. Artiklens hovedargument er, at de unge kvinder på herberget ser deres liv som samlede, men foranderlige plot, og at foranderligheden i deres narrativer er en måde, hvorpå de cementerer deres handlingsrum i deres nuværende liv på herberget og i opposition til offerkategorien. De unge kvinder ser ikke sig selv som ofre, men som handlekraftige personer, der er kommet langt i livet med nogle hårde erfaringer i bagagen. Dette kolliderer med baggrunden for deres tilstedeværelse på herberget, som man skal være officielt identificeret offer for menneskehandel for at få adgang

til. Begreberne temporær nærhed og fjernhed foreslås i artiklen for at indfange, at de unge kvinder tidsligt orienterer sig mest mod det temporært fjerne, både i fortiden og fremtiden.

Søgeord: menneskehandel, tid, plot, agens, Italien

Anja Simonsen: Krisefortællinger. Redningsaktører, døde kroppe og tabte menneskeliv på Middelhavet

Baseret på to års forskning i private redningsaktørers erfaringer med at redde menneskeliv på Middelhavet undersøger denne artikel migrationskrisen som en humanitær krise. Gennem både online- og offlineinterviews, seminarer og feltarbejde om bord på private redningsskibe i havn har jeg indsamlet data, der giver et intimt indblik i redningsaktørernes erfaringer. Disse data viser, hvordan private redningsaktører – gennem aktiv deltagelse i redningsaktioner på Middelhavet – tillærer sig kropslige teknikker, som gør dem bedre i stand til at redde menneskeliv. Teknikkerne giver dem samtidig mulighed for at genfortælle de følelsesmæssige og praktiske konsekvenser af møder med eller det at have overset tabte menneskeliv på Middelhavet. Inspireret af Michael Jackson (2002), der undersøger den intersubjektive betydning af historiefortælling i blandt andet kontekster af vold, analyserer jeg i denne artikel to redningsaktørers fortællinger. Herigennem bliver det klart, hvordan teknikker, her forstået som både kropslige og narrative gen-, med- og modfortællinger, smelter sammen i et større metanarrativ om marginalisering af tabet af menneskeliv i en større politisk og social kontekst, der er i konstant bevægelse og forandring.

Søgeord: migrationskrise, døden, fortællinger, Middelhavet, kropslige teknikker, politik

Julie Nygaard Solvang og Henrik Vigh: Grønne processer og negative effekter. Klimakrisen og den globale omfordeling af skade

Denne artikel undersøger kriser som kredsløb og cirkulation for at belyse, hvordan det kritiske ikke blot er en undtagelsestilstand, men ofte en integreret del af systemers funktioner. Med analytisk udgangspunkt i zemiologien belyser vi, hvordan man ved at følge skade i tid og rum kan synliggøre historisk forankrede uligheder i kriser. På baggrund af kollektivt feltarbejde i Ghana analyserer vi handlen med kasseret elektronik som et kritisk kredsløb – en kæde af forbundne og tilbagevendende processer. Vi følger de mennesker, der flytter kasseret elektronik, og de store mængder restprodukter, der tabes undervejs, og diskuterer, hvordan den grønne omstilling medfører en ulige global fordeling af skade – her

den forurening, der følger såkaldt urban minedrift. I en kontekst af stigende politisk fokus på kritiske og strategiske mineraler til omstilling af energisektoren står Ghana som et sted, hvor udvinding og genanvendelse af kritiske mineraler både er defineret af og genererer krise. Artiklen viser, hvordan kriser er (e)skalerende og cirkulerende fænomener, der bevæger sig mellem det systemiske og det nære, og som ofte rammer de samme geografiske og sociale grupper. Den bidrager dermed til en forståelse af kriser som langvarige og strukturelt forbundne processer, snarere end som isolerede hændelser.

Søgeord: e-affald, Ghana, kritiske kredsløb, zemiologi, kritiske mineraler, urban minedrift

Matti Weisdorf: Hvis krise? Hvilken politik? Biodiversitetskamp for gummistøvlebiologer

Baseret på langvarigt feltarbejde blandt en gruppe biodiversitetsorienterede biologer i Aarhus beskriver denne artikel en række forsøg på at etablere et alternativt politisk sprog og dermed rum i deres kamp for mere omsorgsfulde relationer til og med naturen. Med fokus på legende, men målrettede aktiviteter i regi af græsrodsorganisationen De Unge Biodiversitetsambassadører (DUB) demonstrerer artiklen, at det er muligt at formulere et alternativ til en antropocentrisk nødvendighedens politik, der reducerer biodiversitet til et spørgsmål om menneskelige behov. Et sådant alternativ kunne kaldes en skønhedens eller forundringens politik. Det udfoldes herefter, hvordan dette ideal forfølges af artiklens hovedpersoner gennem produktion og formidling af forundring i mødet med naturen. Argumentet er, at denne produktion udgør en etisk, endog politisk meningsfuld form for omsorg. For hvis det er tilfældet, at naturforundring øger sandsynligheden for, at vi tager os af naturen – og dette er en klar og vigtig emisk teori, kan den bevidste frembringelse af sådanne affekter ses som en etisk handling. På dette grundlag foreslår artiklen, at de forskellige former for offentlige interventioner, som mine samtalepartnere deltager i – fra entusiastisk naturformidling til at skrive rødlistede arters navne med kridt på gågaden i Aarhus – kan betragtes som led i en bevægelse mod et politisk ladet rum, hvor muligheden for positiv sameksistens på tværs af arter er på spil.

Søgeord: biodiversitet, krise, biologer, forundring, aktivisme, Danmark